

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

1.Bf.341/2023/21.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2024. év február hó 29. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A kábítószer-kereskedelem büntette miatt Terhelt1 és társai ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 21.B.164/2023/38. számú ítéletét Terhelt1 I.r. vádlott tekintetében hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja.

Terhelt1 I. r. vádlott (aki született: születési adatok1, anyja neve: név1, tényleges tartózkodási helye: BVintézet2, horvát állampolgár) letartóztatását az elsőfokú bíróságnak a megismételt eljárásban a tárgyalás előkészítése során hozott határozataig, vagy fellebbezés esetén a fellebbezés elbírálására jogosult bíróság döntéséig fenntartja.

A végzés ellen a kézbesítéstől számított 8 (nyolc) napon belül a Kúriához címzett, de a Fővárosi Ítéltáblán benyújtandó fellebbezésnek van helye.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Főügyészség az NF.4857/2021/13-185-I. számú vádiratában Terhelt1 és két társa ellen emelt vádat, melyben Terhelt1 I. r. vádlottat a Btk. 176.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő társtettesként elkövetett jelentős mennyiségű kábítószerre elkövetett kábítószer-kereskedelem büntettével vádolta.

[2] A Fővárosi Törvényszék a 2023. szeptember 11. napján tartott előkészítő ülésen kihirdetett 21.B.164/2023/38. számú ítéletével Terhelt1 I. r. vádlottat – beismerő nyilatkozatának elfogadását követően - bűnösnek mondta ki a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulataba ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő kábítószer-kereskedelem büntetében, mint társtettes. Ezért öt 5 év - börtön fokozatú – szabadságvesztésre és 5 év kiutasításra ítélte. Az I. r. vádlottal szemben 511.000 forint, 15.300 euró és 1020 kuna összegig vagyoneklkobzást rendelt el. Megállapította, hogy az I. r. vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra, és az I. r. vádlott által előzetes

fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani rendelte. Rendelkezett a bűnjelek kiadásáról, illetve a bűnügyi költség viseléséről.

[3] A kihirdetett ítélettel szemben az ügyész, az I. r. vádlott és a védője is három nap gondolkodási időt tartott fenn, majd az ügyész az ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása végett jelentett be fellebbezést. Az I. r. vádlott és védője az ítéletet tudomásul vették.

[4] A Fővárosi Főügyészség Bfel.4857/2021/222. számú írásban benyújtott fellebbezésében a 2023. szeptember 11. napján tartott előkészítő ülés jegyzőkönyvét szó szerint idézve indokolta, hogy Terhelt I. r. vádlott nem a váddal egyezően ismerte el bűnösségét. A vádiratban ugyanis társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntettével vádolták az I. r. vádlottat, aki az előkészítő ülésen egyértelműen azt állította, hogy egyedül valószínűsítette meg a bűncselekményt, a másik két vádlott ártatlan, ők csak „rosszkor voltak rossz helyen”. Így az I. r. vádlott nem ismerte el a vádirati tényállást, ezért a bűnösséget beismerő nyilatkozata elfogadásának sem álltak fenn a törvényi feltételei. Mivel Terhelt I. r. vádlott – tagadva a társtettesi elkövetést – a bűnösségét nem a vádirati tényállással egyezően ismerte be, ezért a Be. 608.§ (1) bekezdés h) pontja alapján az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása indokolt.

[5] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.457/2023/16. számú átiratában a bejelentett ügyészi fellebbezést helytálló indokai alapján fenntartotta.

[6] Indítványában kifejtette, hogy az I. r. vádlott az előkészítő ülésen úgy nyilatkozott, hogy bűnösségét a vádirati tényállással egyezően elismeri és lemond a tárgyaláshoz való jogáról, az általa később elmondottak alapján azonban – amikor kizárólag saját magát nevezte meg a vádbeli cselekmény tekintetében bűnösnek, társait mentve a büntetőjogi felelősség alól – ennek az ellenkezőjére lehet következtetni. Így nem a váddal egyezően ismerte el a bűnösségét, tagadta a társtettesi elkövetést. Ennek ellenére a törvényszék az előkészítő ülésen a vádlott beismerő nyilatkozatát a Be. 504.§ (1)-(3) bekezdéseiben írtak szerint elfogadta, holott a beismerő nyilatkozat elfogadásának nem álltak fenn a törvényi feltételei.

[7] Ezért indítványozta, hogy az ítéltábla a törvényszék ítéletét a Be. 608.§ (1) bekezdés h) pontja alapján helyezze hatályon kívül és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárás lefolytatására, továbbá a Be. 602.§ alapján az I. r. vádlott letartóztatását a megismételt eljárásra utasított elsőfokú bíróságnak a megismételt eljárásban a tárgyalás előkészítése során hozott határozatáig tartsa fenn.

[8] A bejelentett ügyészi fellebbezés alapos.

[9] Az ítéltábla a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján elvégezte annak vizsgálatát, hogy az eljárási szabályok megtartása az elsőfokú eljárásban teljes körűen megtörtént-e, hatályon kívül helyezést eredményező a Be. 608. § (1) bekezdésében írt abszolút, illetve a Be. 609. § (1) és (2) bekezdésében megjelölt relatív ok megvalósult-e.

[10] Az ítéltábla ennek eredményeként azt rögzítette, hogy az elsőfokú eljárásban a Be. 608. § (1) bekezdés h) pontja szerinti abszolút eljárási szabálysértés történt.

[11] A Be. 504.§ (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadásának a feltétele, hogy

- a) a vádlott e nyilatkozatának természetét és elfogadásának következményeit megértette,
- b) a vádlott beszámítási képessége és beismerésének önkéntessége iránt észszerű kétely nem mutatkozik,
- c) a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozata egyértelmű és azt az eljárás ügyiratai alátámasztják.

[12] Az előkészítő ülés jegyzőkönyvéből kitűnik, hogy a vádlottaknak a Be. 500.§ (2) bekezdése szerinti figyelmeztetése megtörtént, majd az I. r. vádlott beismerő nyilatkozatot tett, és lemondott a tárgyaláshoz való jogáról.

[13] A jegyzőkönyv szerint Terhelt1 úgy nyilatkozott: „Beismerem a bűnösségem. Lemondok a tárgyaláshoz való jogomról, nem szeretném tovább folytatni. Az előkészítőn kívánok végezni a tárgyalással”. Majd ismételt kérdésére: „Teljes mértékben elismerem a bűnösségem.” Ezután a bíró felhívta a figyelmét a társtettesi elkövetésre és elmagyarázta annak jelentését. Terhelt1 a társai tevőleges szerepét tisztázó kérdésre azt válaszolta, hogy „Nem. A Név3 rosszkor volt rossz helyen, a Név4 nem bűnös, én vagyok a felelős azért, ami történt.”

[14] Ezután az I. r. vádlott nyilatkozott a személyi körülményeire, majd a törvényszék a 21.B.164/2023/38-III. számú végzéssel az I. r. terhelt bűnösséget beismerő nyilatkozatát elfogadta.

[15] Mindezek alapján megállapítható, hogy a jegyzőkönyv szerint az I. r. terhelt élt a hallgatás jogával, így saját nyelvezetű részletes beismerő vallomása nem ismerhető meg, ezen túlmenően pedig a beismerő nyilatkozatot elfogadó végzés sem egyéniesített.

[16] Ugyanakkor a vádirat az I. r. vádlottat társtettesi minőségben vádolta a bűncselekmény elkövetésével, amit Terhelt1 nem ismert be. Nyilatkozata alapján egyértelmű, hogy saját felelősségét elismerte, a bűncselekmény elkövetését e vallomása szerint magára vállalta, de ezzel társai cselekvőségét vitatta.

[17] Ennek ellenére a törvényszék ítélete a vádirati tényállással szó szerint megegyező tényállást állapított meg, nevesítve és megjelölve vádlott-társai cselekvőségét is.

[18] Bár az előkészítő ülés intézményének alapvető célja valóban az, hogy lehetőséget teremtsen az eljárások egyszerűsítésére és gyorsítására, valamint, hogy ezáltal a perkoncentráció hangsúlyosabb szerepet kapjon, azonban az ítéltábla szükségesnek tartja kiemelni, hogy ez csak a tisztességes eljárás elemeit képező garanciák biztosítása mellett történhet.

[19] A terhelt bűnösséget beismerő nyilatkozata tartalma szerint ugyanis azt jelenti, hogy a vádirati tényállásban leírt magatartás (tevés vagy mulasztás) tekintetében azt a tényt állítja, hogy azt az ott írt módon elkövette, és e vonatkozásban nem áll fenn büntethetőségi akadály, és ilyenre a terhelt sem hivatkozik. Azaz a terhelt beismerése a vádra, a vád ténybeliségére vonatkozik. A vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozata tehát mindig a vádirati tényállásra terjed ki.

[20] Ebből következően, ha a terhelt bűnösséget beismerő nyilatkozata egyértelmű, azonban az előkészítő ülésen tett vallomása nem egyezik meg a vádiratban foglalt tényállással, vagy a vallomása és az ügy iratai között a büntetőjogi relevanciával bíró tények tekintetében ellentmondás mutatkozik, akkor a beismerő nyilatkozat elfogadásának a Be. 504.§ (2) bekezdés c) pont második fordulata alapján nem lehet helye.

[21] A Be. 608.§ (1) bekezdés h) pont első fordulata alapján abszolút eljárási szabálysértés, ha az elsőfokú bíróság a bűnösséget beismerő nyilatkozatot a Be. 504.§ (2) bekezdésében meghatározott feltételek hiányában fogadta el.

[22] Mindezek alapján tehát az elsőfokú bíróság törvénysértően járt el, amikor Terhelt1 I.r. vádlott beismerő vallomását elfogadta, és határozatát erre alapította. Az ügyiratok ugyanis nem támasztották alá az I. r. vádlott beismerését, amely önálló tettesi elkövetésre vonatkozott.

[23] Következésképpen a törvényszék a Be. 608. (1) bekezdés h) pont első fordulataiban írt eljárási szabályt vétett, mivel a beismerő nyilatkozatot a Be. 504. § (2) bekezdés c) pontjában meghatározott feltétel hiányában fogadta el, ezért az ítéltábla a Be. 598.§ (1) bekezdés d) pontja szerinti tanácsülésen az ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította.

[24] A megismételt eljárásban a bíróság az ügyet tárgyalás kitűzésével, bizonyítás felvételével a hatályon kívül helyező határozat okainak és indokainak figyelembevételével bírálja el [Be. 632.§ (2) bekezdés 1. fordulat]. Mindezek után lesz csak az elsőfokú bíróság abban a helyzetben, hogy megalapozott tényállást tudjon megállapítani, és megfelelően dönthessen a büntetőjogi felelősségről és a büntetéskiszabás kérdésében.

[25] Tekintettel arra, hogy Terhelt1 I. r. vádlott letartóztatásban van, így az ítéltábla a Be. 602.§ (1) bekezdése alapján döntött a személyi szabadságot érintő bírói engedélyes kényszerintézkedésről. Ennek keretében megállapította, hogy a kényszerintézkedésnek a Be. 276.§ (1) bekezdés a) és b) pontjában írt általános feltételei fennállnak, hiszen az I. r. vádlottal szemben szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény miatt vádat emeltek, és a személyi szabadságot érintő bírói engedélyes kényszerintézkedés céljának eléréséhez ez szükséges, és az elérni kívánt cél más módon nem biztosítható.

[26] A különös okok tekintetében megállapítható, hogy az I. r. vádlott legális jövedelemszerző tevékenységének hiánya, a tőle lefoglalt készpénz értéke, illetve a lőfegyver, valamint a kábítószer nagy mennyisége alapján alappal lehet következtetni arra, hogy Terhelt1 a megélhetését hosszabb időn keresztül kábítószer-kereskedelemből fedezte, és letartóztatás hiányában e tevékenységet jövedelemszerzés céljából tovább folytatná.

[27] Erre tekintettel esetében a Be. 276. § (2) bekezdés c) pontja cb) alpontjának megállapítása elengedhetetlen, mivel fokozott a veszélye annak, hogy Terhelt1 I. r. vádlott kényszerintézkedés hiányában szabadságvesztéssel büntetendő újabb bűncselekményt vagy bűncselekményeket követne el.

[28] Az ítéltábla vizsgálta, hogy a letartóztatással elérni kívánt célok enyhébb kényszerintézkedéssel megvalósíthatók-e. E körben arra a következtetésre jutott, hogy az I. r. vádlott esetében a Be. 277. § (4) bekezdés a) és c) pontban foglalt többletfeltételek – a bűncselekmény jellege és a terhelt személyi és családi körülményei – is megállapíthatók, így vele szemben a legszigorúbb kényszerintézkedés fenntartása továbbra is indokolt és megalapozott.

[29] Mindezek alapján az ítéltábla az I. r. vádlott letartóztatását a Be. 290.§ (4) bekezdésben írt tartamig fenntartotta.

[30] A másodfokú bíróság hatályon kívül helyező végzésével szemben a fellebbezés lehetőségét a Be. 627. § (1) bekezdésének a) pontja és a (3) bekezdés a), b) és c) pontja biztosítja, míg a fellebbezés bejelentésére nyitva álló határidő a Be. 589. §-a alapján alkalmazandó Be. 582. § (3) bekezdésén alapul.

[31] A kényszerintézkedés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 614. § (1) bekezdése értelmében a Be. 579. § (2) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2024. év február hó 29. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kováts Katalin s.k.
előadó bíró

Dr. Patassy Bence s.k.
bíró

A végzés Terhelt I. r. vádlottra vonatkozóan 2024. év április hó 24. napján véglegessé vált.

Budapest, 2024. év április hó 24. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke